

HØRINGSNOTAT

Dato: 25. marts 2015

Sagsnr. 2015-559

Vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Justering af regler om tilskud til tandpleje m.v.)

Indledning

Et udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Justering af regler om tilskud til tandpleje m.v.) har i perioden fra den 9. februar til den 9. marts 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Ankestyrelsen, Advokatrådet, Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Danske Advokater, Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tandlægeforening, Dansk Tandplejerforening, De Offentlige Tandlæger, Danske Handicaporganisationer, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Kommunernes Landsforening (KL), Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Praktiserende Tandlægers Organisation, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Sammenslutningen af boformer for hjemløse (SBH), Sammenslutningen af Væresteder i Danmark (SVID), Statsforvaltningerne, Udbetaling Danmark og Danske Seniorer (Ældremobiliseringen).

Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Der er modtaget svar fra:

Ankestyrelsen, Advokatrådet, Danske Seniorer, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tandplejerforening, Danske Handicaporganisationer (DH), De Offentlige Tandlæger, Kommunernes Landsforening (KL), Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Statsforvaltningen, Praktiserende Tandlægers Organisation, Tandlægeforeningen og Udbetaling Danmark.

Nedenfor gennemgås og kommenteres de modtagne høringssvar:

1. Indledende bemærkninger

Advokatrådet, Dansk Socialrådgiverforening, Statsforvaltningen og Udbetaling Danmark har ingen bemærkninger til lovforslaget.

KL hilser overordnet regeringens tiltag om at justere reglerne om tilskud til tandpleje efter aktivloven velkommen og anfører, at § 82 a i dag er forbundet med ressourcekrævende sagsbehandlingsregler, som bl.a. bekræftes af Ankestyrelsens undersøgelse. **Danske Seniorer** finder, at de foreslåede ændringer med-

fører en forbedring og forenkling af reglerne både for borgerne og kommunerne, der skal administrere reglerne.

Dansk Tandplejerforening udtrykker stor tilfredshed med, at der nu er kommet mere fokus på tandplejeindsatsen, når det gælder nogle af de svageste grupper og ser ændringsforslaget som et lille skridt i den rigtige retning. **Tandlægeforeningen** hilser ethvert initiativ velkomment, som er egnet til at sikre, at formålet med bestemmelsen i aktivlovens § 82 a opfyldes og bifalder elementerne i lovforslaget, som alle er egnet til at målgruppen tilgodeses i højere grad end hidtil.

DH støtter helhjertet sigtet med forslaget og de konkrete initiativer, som forslaget indeholder, og som trækker i den rigtige retning. **Rådet for Socialt Udsatte bakker også generelt op om lovforslaget og finder det positivt med forbedringen af ordningen, og SAND** vurderer, at man med dette lovforslag helt sikkert vil kunne nå ud til flere hjemløse og udsatte med et tilbud om hjælp til tandbehandling.

Praktiserende Tandlægers Organisation mener også, at de foreslåede ændringer bidrager til en forbedring af mulighederne for at implementere hensigterne med den oprindelige lov, og at ændringerne er absolut nødvendige, men både **DH**, **SAND** og **Praktiserende Tandlægers Organisation** påpeger, at forslaget ikke er tilstrækkeligt, og at der stadig er et stort behov for en samlet indsats for at mindske den sociale og handicaprelaterede ulighed i sundhed på tandområdet.

De Offentlige Tandlæger er overbevist om, at de foreslåede justeringer med nedsat brugerbetaling og en stærkere kommunal opsøgende indsats ikke vil ændre det forhold, at op mod 1/3 af målgruppen ikke kan og vil anvende tandplejetilbuddet i privat tandlægepraksis. **De Offentlige Tandlæger** foreslår, at der i sundhedsloven åbnes mulighed for, at kommunerne også kan tilbyde tandpleje fra den kommunale klinik i et fritvalgssystem, hvor det er borgerne selv, der vælger, hvor det regelmæssige tandplejetilbud ønskes modtaget.

2. Nedsættelse af egenbetalingen

Dansk Tandplejerforening bifalder nedsættelsen af egenbetalingen til 600 kr. for de økonomisk svagest stillede kontanthjælpsmodtagere i aldersgrupperne 18-29 år. **Dansk Tandplejerforening** mener, at man dermed kan bidrage til at øge den forebyggende indsat for unge kontanthjælpsmodtagere, som man ellers har svært ved at fastholde kontakten til.

Tandlægeforeningen er enig i, at reduktionen af egenbetalingen fra 800 kr. til 600 kr. for målgruppen kan være et element i bestræbelserne for at reducere den økonomiske barriere for at gøre brug af ordningen, men mener ligesom **Rådet for Socialt Udsatte**, at selv en egenbetaling på 600 kr. må anses som en så væsentlig barriere, at den helt bør fjernes – i hvert fald i forhold til akutte patienter. **Tandlægeforeningen** foretrækker imidlertid, at egenbetalingen på 35

pct. ud over den årlige egenbetaling på 600 kr. fjernes for alle, så den gældende egenbetaling for personer på op til 25 år bliver gældende for alle uanset alder.

Tilsvarende vurderer **DH**, at man i højere grad kan bidrage til at realisere forslaget formål ved at reducere eller fjerne egenbetalingen på 35 pct. Også **Praktiserende Tandlægers Organisation, Rådet for Socialt Udsatte** og **SAND** anfører, at især egenbetalingen på 35 pct. for personer over 25 år er en stor hindring for tandlægehjælp til de mest udsatte og Praktiserende Tandlægers Organisation mener, der er tale om en urimelig social skæv forskelsbehandling for behandlingskrævende patienter under og over 25 år, som bør fjernes.

KL stiller sig tvivlende overfor, hvorvidt en nedjustering af egenbetalingen med 200 kr. vil reducere den økonomiske barriere for udsatte borgere. KL opfordrer til, at man tænker tandplejeområdet ind i bekæmpelsen af ulighed i sundhed.

Bemærkninger

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2015 mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, at der var enighed om at drøfte forslag til en justering af ordningen efter aktivlovens § 82 a, der understøtter, at flere i målgruppen modtager hjælp til tandbehandling inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Det blev efterfølgende aftalt at den gældende ordning kan justeres indenfor den eksisterende økonomiske ramme ved at reducere egenbetalingen fra 800 kr. til 600 kr. for personer på 25 år eller derover, som ikke er omfattet af de laveste ydelser efter kontanthjælpsreformen sammen med de øvrige justeringer der fremgår af lovforslaget.

Det ville ikke være muligt at afskaffe hele egenbetalingen inden for den eksisterende økonomiske ramme, ligesom det ikke er muligt inden for den eksisterende ordning og økonomiske ramme at tænke tilskudsordningen ind i sundhedslovgivningen. Der henvises i øvrigt til, at det er aftalt at evaluere ordningen.

3. Forhåndsgodkendelse i 2 måneder

Tandlægeforeningen kan fuldt ud tiltræde forslaget om en tilføjelse til § 82 a, stk. 6, om at kommunens forhåndsgodkendelse skal gælde i 2 måneder fra kommunens afgang, uanset om ansøgeren ikke længere er omfattet af persongruppen. Tandlægeforeningen finder dog, at det også bør fremgå af selve lovtæksten, og ikke kun af bemærkningerne, at "Herudover gælder kommunens forhåndsgodkendelse fortsat, så længe borgerens forhold er uændrede".

Ankestyrelsen foreslår, at det overvejes at lade 2 måneders fristen løbe fra det tidspunkt, hvor ansøger ikke længere er omfattet af persongruppen. Det er Ankestyrelsens indtryk, at et større behandlingsforløb i mange tilfælde ikke vil kunne udføres indenfor 2 måneder.

Danske Tandplejere finder det på den ene side forståeligt, at man ønsker at sikre, at en påbegyndt behandling ikke afsluttes i utide, selv om patienten får job. På den anden side finder Danske Tandplejere det ud fra en lighedsbetragtning urimeligt ikke at forvente egenbetaling af en gruppe patienter, som (nu) er i arbejde, og dermed må formodes selv at kunne betale for deres tandpleje – hvilket også gælder for andre lavtlønsgrupper.

KL anfører, at forslaget kun smidiggør sagsbehandlingen i de helt simple behandlingsforløb og imødekommer ikke, at et tandbehandlingsforløb ofte kan ændre status undervejs. KL peger i den forbindelse på koblingen mellem aktivlovens §§ 82 og 82 a som den helt store udfordring. KL mener, at det bør overvejes, hvordan det administrative arbejde kan gøres endnu mere smidigt. Det kan fx være med en objektiv konstaterbar målgruppe med ens tilskudsregler for hele målgruppen, eksempelvis ud fra en fastsat årlig personlig indkomstgrænse og formuegrænse.

Bemærkninger

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at kommunens forhåndsgodkendelse af tilskud til behandlingsforløb, som overstiger 10.000 kr. fortsat gælder, så længe borgerens forhold er uændrede. Dette er også forudsat i den gældende bestemmelse, og ændres ikke med lovforslaget. Dette vil desuden fremgå af den vejledning, som vil blive udsendt i forlængelse af lovforslaget.

Forslaget om, at kommunens forhåndsgodkendelse af behandlingsforløb som overstiger 10.000 kr. gælder i 2 måneder fra kommunens afgørelse – selv om ansøgeren ikke længere er omfattet af den relevante persongruppe, har bl.a. til formål at sikre, at større behandlingsforløb, som allerede er igangsat, ikke afbrydes, fordi personen pludseligt ikke længere er omfattet af ordningen. Herudover er det ikke hensigtsmæssigt, hvis risikoen for at miste tilskud til større tandplejeudgifter udgør en barriere mod at søge arbejde.

Desuden har nogle kommuner peget på, at det giver administrative udfordringer for kommunerne at skulle kontrollere, om ansøgere om forhåndsgodkendelse til større behandlingsforløb fortsat er omfattet af målgruppen på det tidspunkt, hvor behandlingen finder sted.

Dette administrative hensyn vurderes bedst tilgodeset, hvis forhåndsgodkendelsen løber fra kommunens afgørelse og 2 måneder frem – uanset om modtageren fortsat er omfattet af persongruppen eller ej. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under punkt 1 og til den kommende evaluering af ordningen.

I forhold til KL's bemærkninger om, at koblingen mellem aktivlovens §§ 82 og 82 a som den store administrative udfordring bemærkes det, at muligheden for at søge om hjælp til egenbetalingen efter § 82 sikrer, at egenbetalingen ikke bliver en hindring for, at personer med særligt økonomiske vanskelige forhold efter en konkret vurdering kan få hjælp til hele tandbehandlingen. Da § 82 anvendes til en bredere målgruppe og til flere former for behandling, er det ikke hensigtsmæssigt eller mu-

ligt at ændre gældende regler i aktivlovens § 82. En sådan ændring ville række ud over en justering af ordningen inden for den eksisterende økonomiske ramme.

4. Opsøgende indsats

Ankestyrelsen foreslår, at kommunens forpligtelse til opsøgende og oplysende arbejde efter servicelovens § 99, jf. forslaget til aktivlovens § 82 a, stk. 8, tillige kommer til at fremgå af serviceloven. **DH** mener, at der er tale om et godt initiativ og foreslår, at der også i servicelovens § 12 indføres en pligt for kommunerne til at oplyse om ordningen, selv om det ikke vil være alle, der omfattes af tilbuddet i § 12, der er i målgruppen for tilskud til tandpleje.

Dansk Tandplejerforening hilser forpligtelsen for kommunerne velkommen og foreslår, at orienteringen gøres reel, således at orienteringen sker i direkte tilknytning til en opsøgende indsats, så patienterne oplever, at de rent faktisk hjælpes og ikke, at der stilles krav til dem om selv at skulle være proaktive og udfolde store bestræbelser på at få den fornødne hjælp.

Tandlægeforeningen bifalder også forslaget om en særlig opsøgende indsat overfor de mest udsatte borgere i målgruppen. Samtidig opfordrer Tandlægeforeningen til, at der internt i kommunerne forudsættes gennemført en særlig oplysningsindsats, idet Tandlægeforeningen jævnligt kontaktes af borgere, der har oplevet, at man i kommunen ikke i alle tilfælde har kendskab til regelsættets eksistens. Desuden opfordrer Tandlægeforeningen til, at de mange fortolknings spørgsmål, som regelsættet giver anledning til, indarbejdes i en formaliseret vejledning.

Bemærkninger

Efter formuleringen i den foreslåede § 82 a, stk. 8, skal kommunen i forbindelse med opsøgende arbejde overfor socialt udsatte, herunder efter § 99 i lov om social service, særligt oplyse om muligheden for tilskud til betaling for tandpleje til personer, som er omfattet af ordningen. Forpligtelsen er således ikke kun afgrænset til servicelovens § 99, og det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at ud over en opsøgende indsats i forbindelse med støtte- og kontaktpersonordningen efter § 99 kan kommunen oplyse om ordningen i forbindelse med rådgivning efter servicelovens §§ 10 eller 12, herunder ved opsøgende arbejde. I forbindelse med rådgivning efter servicelovens §§ 10 og 12 skal det vurderes, om personen vil kunne have behov for støtte eller ydelser efter serviceloven eller anden lovgivning.

Støtte- og kontaktpersonordningen efter servicelovens § 99 har et bredt formål, hvor opgaverne for støtte- og kontaktpersonen i forhold til den enkelte borger afhænger af borgerens specifikke ønsker og behov. Formålet med indsatsen er at gøre borgeren i stand til at benytte samfundets muligheder og allerede etablerede tilbud. Formuleringen af § 99 sammenholdt med formålsbestemmelsen for servicelovens vokseafsnit er således med til at sikre, at støtte- og kontakt-

personordningen netop tilrettelægges, så der tages hensyn til borgerens individuelle behov.

Formålet med lovændringen er at sikre, at de borgere, der er omfattet af aktivlovens § 82 a, gøres opmærksomme på muligheden for at opnå en specifik ydelse i medfør af denne bestemmelse. Efter ministeriets opfattelse er det tilstrækkeligt, at denne forpligtigelse står i aktivloven. En eventuel fremhævelse af én enkelt forpligtigelse i servicelovens § 99 vurderes at kunne få en begrænsende effekt for den samlede støtte- og kontaktpersonordning efter servicelovens § 99.

Den præcisering, der følger af ændringen i aktivlovens § 82 a, om forpligtelsen for støtte og kontaktpersoner til at oplyse om mulighederne for tilskud til tandbehandling, vil blive indarbejdet i de relevante vejledninger efter serviceloven, ved førstkommende revision.

Desuden vil den nye vejledning om aktivlovens § 82 a, som vil blive udsendt i forlængelse af lovforslaget, både beskrive relevante fortolkningsspørgsmål til de eksisterende regler og de nye elementer i lovforslaget, herunder kommunernes forpligtelse i forbindelse med den opsøgende indsats.

5. Evaluering

KL anfører, at det vil være af stor betydning for kommunerne at få påvist, om tilbuddet/tilskuddet anvendes til de rette og med den rette kvalitet. Derfor er det vigtigt, at evalueringen indholdsmæssigt kan informere om andet end blot hvor mange penge, der ydes i tilskud. **Danske Seniorer** anfører, at det ved evalueringen af ordningen er vigtigt, at effekten af oplysningsindsatsen i de enkelte kommuner vurderes. Samtidig må der stadig være respekt for den enkelte borgers selvbestemmelse. **Tandlægeforeningen** bifalder evalueringen af ordningen et år efter de nye reglers ikrafttræden, og vil meget gerne inddrages i arbejdet.

Bemærkninger

Ministeriet har noteret sig synspunkterne, som vil indgå ved den kommende planlægning af evalueringen. Ministeriet vil desuden inddrage relevante parter i arbejdet.